

Dosarul nr.3ra-379/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, A. Malfi, E. Palanciuc)

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Veronica Pulbere împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind
anularea deciziei și obligarea recalculării pensiei,
împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva
hotărârii din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 04 ianuarie 2018 Veronica Pulbere a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei, obligarea
recalculării pensiei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 29 august 2017 a adresat Casei
Naționale de Asigurări Sociale cerere prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru
vechimea în muncă în baza art. 14 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor
și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.
1544 din 23 iunie 1993, iar la 14 octombrie 2017 a recepționat decizia de refuz nr.
28 din 06 octombrie 2017, prin care Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat
recalcularea pensiei viagere sub pretextul că legea nu prevede dreptul repetat la
pensie după o eventuală reangajare în serviciu.

Reclamanta a specificat că la 11 noiembrie 2017, s-a adresat cu cerere
prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea
pensiei viagere, cu stabilirea acesteia în proporție de 58% din suma soldei, cu
începere de la data depunerii cererii de recalculare nr. 2482 din 29 august 2017, care

include în sine mărimea pensiei în legătură cu pensionarea din motiv de boală, în proporție de 55% și mărimea pensiei pentru un an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a), în proporție de 3%.

Prin răspunsul la cererea prealabilă, Casa Națională de Asigurări Sociale a remis repetat decizia de refuz nr. 28 din 06 octombrie 2017, care a fost recepționată de către reclamantă la data de 05 decembrie 2017.

Consideră reclamanta că refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale este nefondat, deoarece prin acest refuz de fapt se atestă o vătămare a drepturilor sale constituționale. Or, prin ordinul Ministerului Justiției nr. 647 din 17 iunie 2016, a fost demisionată în rezervă în temeiul art. 20 pct. 3 din Legea nr.1036 din 17 decembrie 1996, cu dreptul la pensie, de la data de 20 iunie 2016, iar prin decizia CNAS din 21 iunie 2016 s-a dispus stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în proporție de 50% din suma soldei.

A menționat că prin ordinul Ministerului Justiției nr. 710 din 05 iulie 2016, s-a dispus prelungirea serviciului reclamantei, peste limita de vârstă, în funcția de felcer al serviciului medical al Penitenciarului nr. 13 Chișinău al Departamentului Instituții Penitenciare. Astfel, activând în funcția respectivă, a fost diagnosticată cu o boală incompatibilă cu activitatea serviciului militar, iar prin decizia comisiei medicale speciale a sistemului penitenciar, a fost recunoscută inaptă pentru serviciul militar, cu scoaterea din evidența militară.

Reclamanta a susținut că prin ordinul nr. 677 din 22 august 2017, Ministrul Justiției a ordonat că Veronica Pulbere, începând cu data de 16 august 2017, se concediază în retragere, pe motive de sănătate, deci pensia pentru vechimea în muncă stabilită urma a fi recalculată, iar poziția Casei Naționale de Asigurări Sociale expusă în decizia contestată precum că pensia viageră poate fi calculată o singură dată, este neîntemeiată, din care motiv decizia urmează a fi anulată.

A solicitat reclamanta anularea deciziei nr. 28 din 06 octombrie 2017 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei viagere, cu stabilirea acesteia în proporție de 58% din suma soldei, cu începere de la data depunerii cererii de recalculare nr. 2482 din 29 august 2017, care include mărimea pensiei în legătură cu pensionarea din motiv de boală în proporție de 55% și mărimea pensiei pentru un an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a), în proporție de 3% și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial și a fost anulată decizia de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 28 din 06 octombrie 2017, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale la recalcularea pensiei viagere Veronicăi Pulbere, cu stabilirea acesteia în proporție de 58% din suma soldei, cu începere de la data depunerii cererii de recalculare nr. 2482 din 29 august 2017, care include mărimea pensiei în legătură cu pensionarea din motiv de boală, în mărime de 55% și mărimea pensiei pentru un an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în proporție de 3% și s-a încasat suma de 2000 de lei, cu titlu de compensare a

cheltuielilor de asistență juridică, în rest cererea de chemare în judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale la 21 iunie 2018 a depus apel nemotivat, iar la 21 noiembrie 2018, în termenul stabilit de instanță, a depus apel motivat împotriva hotărârii din 29 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind tardivă.

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea 28 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

Pentru a concluziona astfel Curtea de Apel Chișinău a constatat că instanța de fond a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este neîntemeiată.

La 24 decembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A invocat că Pulbere Veronica beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită din 21 iunie 2016, care a fost stabilită de Departamentul Instituțiilor Penitenciare din cadrul Ministerului Justiției și nicidecum de Casa Națională de Asigurări Sociale, cum s-a invocat în cererea de chemare în judecată.

A menționat că art. 2 și art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23.06.1993 stabilește expres momentul apariției dreptului la pensie a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, iar prima instanță i-a stabilit reclamantei toate tipurile de pensii existente, pensie pentru limita de vârstă, pensie viageră, pensie pe motiv de boală și pensie pentru vechime în muncă, iar instanța de apel a făcut trimitere la toate articolele care prevăd recalcularea pensiei pentru limită de vârstă din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993. Astfel, Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a rămas opțiunea de a alege singură temeiul legal pentru efectuarea recalculării pensiei intimitei.

Recurentul a menționat că la data stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă, Veronica Pulbere a demisionat în rezervă la atingerea vechimii în serviciu pentru

stabilirea pensiei, dar nu concediere în retragere din motive de sănătate, astfel că nu beneficiază de dreptul de a-i fi recalculată pensia.

A subliniat că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de a fi recalculată în condițiile legii, or Legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după o eventuală reangajare în serviciul militar. Deci, în cazul dat intimată la 20 iunie 2016 a demisionat în rezervă în legătură cu atingerea vechimii în muncă și nicidecum a limitei de vârstă. Respectiv, specificarea concretă, prin lege a unor chestiuni ce țin de drepturile de pensionare a angajaților din structurile de forță, nu poate fi interpretat altfel decât prevede legislația în vigoare.

La 06 februarie 2020 în adresa intimată Veronice Pulbere și avocatului acesteia Andrei Tăbîrță a fost expediată copia recursului (f.d. 203, 205, 206), însă partea intimată nu și-a valorificat dreptul de a depune referință pe marginea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta cauză urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, pe când în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ, și anume, a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 19 noiembrie 2019 și recepționată de către recurent, conform avizului de recepție, la data de 02 decembrie 2019 (f.d. 201).

Prin urmare, recursul depus la 24 decembrie 2019 de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este în termen.

La 03 iunie 2020, examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea recursului, în complet de cinci judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a emite o decizie nouă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie de casare integrală a deciziei instanței de apel și emite o decizie nouă.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu este guvernat de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), precum și ale Legii asigurării cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993.

Astfel, în conformitate cu art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 din aceeași lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi;

subdiviziunile autorităților publice; funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Articolul 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ prevede că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Din materialul probator anexat la dosar s-a constatat că, înaintînd la 04 ianuarie 2018 cerere de chemare în judecată, Veronica Pulbere a solicitat anularea deciziei nr. 28 din 06 octombrie 2017 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei viagere, cu stabilirea acesteia în proporție de 58% din suma soldei, cu începere de la data depunerii cererii de recalculare nr. 2482 din 29 august 2017, care include mărirea pensiei în legătură cu pensionarea din motiv de boală în proporție de 55% și mărirea pensiei pentru un an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a), în proporție de 3% și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4000 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse, fiind admisă parțial, conform solicitărilor reclamantei. A fost respinsă parțial ca fiind neîntemeiată, doar solicitarea privind recuperarea cheltuielilor de asistență juridică.

Concluziile primei instanțe, au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel, care a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a menținut hotărârea contestată.

Pentru a decide în acest fel, instanța de apel a reținut că, prima instanță just a conchis că, reclamanta/intimata are dreptul la recalcularea pensiei viagere din data depunerii la Casa Națională de Asigurări Sociale a cererii de recalculare a pensiei, adică de la 29 august 2017, or s-a stabilit că, după demisionarea în rezervă conform art. 20 pct. 3 din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17.12.1996, reclamantei în temeiul Legii nr.1544 din 23.06.1993, în legătură cu atingerea vechimii de muncă i s-a stabilit pensia pentru vechimea în serviciu, fapt confirmat prin încheierea de stabilire a pensiei din 20 septembrie 2016, iar prin ordinul Ministerului Justiției nr. 710 din 05 iulie 2016 Veronica Pulbere a fost reîncadrată la serviciu în cadrul sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, activînd un an complet peste vechimea stabilită din 05 iulie 2016 și până la 16 august 2017, iar ulterior, Veronica Pulbere, prin ordinul Ministerului Justiției nr. 677 din 22 august 2017, începînd cu data de 16 august 2017, a fost concediată în retragere din motive de sănătate.

În acest context, instanța a stabilit ca fiind neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Socială materializat prin decizia nr. 28 din 06 octombrie 2017 de a-i recalcula pensia reclamantei în mărirea solicitată. Or, solicitarea privind recalcularea pensiei în cazul dat cade sub incidența art. 13 lit. a), art. 14 lit. a), art. 51 al. (1) și art. 61 al. (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită, fiind rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care hotărârile judecătorești nu pot fi menținute ca fiind întemeiate.

În susținerea poziției enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că cazul dedus judecății este reglementat de Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993.

Din materialele cauzei rezultă că, conform informației din calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei nr. 8/11699 din 26 octombrie 2017 eliberat de Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Veronica Pulbere și-a desfășurat activitatea în calitate de asistentă medicală a serviciului medical al Penitenciarului nr.13 Chișinău din cadrul Departamentului Instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției, în perioada 11 iulie 2005 – 26 februarie 2008; felcer al serviciului medical al Penitenciarului nr.13 Chișinău al Departamentului Instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției în perioada 26 februarie 2008 – 07 septembrie 2008; 08 septembrie 2008 – 10 martie 2012 și 10 martie 2012 – 20 iunie 2016. Prin ordinul Ministerului Justiției nr. 647 din 17 iunie 2016, Veronica Pulbere a fost demisionată în rezervă în conformitate cu art. 20 pct. 3) (la atingerea vechimii în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996, cu dreptul la pensie de la 20 iunie 2016.

În temeiul ordinului Ministerului Justiției nr. 710 din 05 iulie 2016 Veronica Pulbere a fost reîncadrată la serviciu începând cu 05 iulie 2016, desfășurându-și activitatea în calitate de felcer al serviciului medical al Penitenciarului nr. 13 Chișinău al al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Prin ordinul Ministerului Justiției nr.677 din 22 august 2017 Veronica Pulbere, căpitan în justiție, începând cu data de 16 august 2017, a fost demisionată în retragere în conformitate cu art. 20 pct. 2 lit.a) (din motive de sănătate – în baza deciziei comisiei medicale speciale a sistemului penitenciar) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996, fiind recunoscută inaptă pentru serviciul militar, cu scoaterea din evidența militară din funcția de felcer al serviciului medical al Penitenciarului nr.13 Chișinău al Departamentului Instituțiilor penitenciare (f.d.7-8, 10, 11).

La 29 august 2017 Veronica Pulbere s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, care prin decizia nr. 28 din 06 octombrie 2017 a fost respinsă, refuzându-i recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă. Solicitanta a fost informată că legislația în vigoare nu prevede posibilitatea stabilirii repetate a pensiei după o eventuală reangajare în serviciul militar. Motivația expusă în răspunsul respectiv, s-a axat pe faptul că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de recalcul în condițiile legii (f.d. 12).

La data de 11 noiembrie 2017, Veronica Pulbere, nefiind de acord cu decizia menționată a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o cerere prealabilă, recepționată de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 14 noiembrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție respectiv (f.d.14-15), prin care a solicitat recalcularea pensiei viagere, cu stabilirea acesteia în proporție de 58% din suma soldei cu începere de la data depunerii cererii de recalculare nr. 2482 din 29 august 2017, care include în sine mărimea pensiei în legătură cu pensionarea din motiv de boală, în proporție de 55% și mărimea pensiei pentru un an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a), în proporție de 3% (f.d.14).

Drept răspuns la cererea prealabilă, la data de 14 decembrie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale, i-a comunicat Veronicăi Pulbere că cererea prealabilă n-a fost examinată din motivul neesenței, lăsînd-o fără examinare (f.d. 35).

Conform art. 2 alin. (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993, prevede că, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, fiind prezentat și tabelul corespunzător cu specificarea vechimei în serviciu.

Din prevederile art.14 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993, urmează că, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) – 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Conform art. 50 alin. (1) lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993, pensiile se stabilesc, pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă.

Conform art. 20 alin. 3 din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17.12.1996, colaboratorul sistemului penitenciar poate demisiona sau poate fi concediat la inițiativa conducerii la atingerea vechimii în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că Veronicăi Pulbere i s-a stabilit dreptul la pensie la 20 iunie 2016, la atingerea vechimii în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23.06.1993, aceasta fiind demisionată din serviciu (f.d. 7, verso).

Conform art. 51 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, în cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, statuează că, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Din sensul logico-juridic al normei art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23.06.1993 rezultă expres trei situații în care pensia stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în

aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

La caz, Colegiul civil atestă că reclamanta/intimata Veronica Pulbere nu cade sub incidența a celor trei situații prevăzute în art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1554-XII din 23.06.1993.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că din materialele cauzei se constată că Veronica Pulbere a obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă, începând cu 20 iunie 2016, însă ultima nu este beneficiară și al pensiei pentru limita de vârstă (condiție specificată expres în art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1554-XII din 23.06.1993).

Corespunzător, în circumstanțele enunțate, instanța de recurs consideră eronată soluția instanței de fond, menținută de către instanța de apel cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalculul pensiei stabilite la 20 iunie 2016 în baza actelor noi, or pensia stabilită anterior poate fi recalculată doar în baza documentelor suplimentare referitoare la vechimea în muncă și drepturile salariale, ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie.

La rândul său, articolul 61 alin. (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1554-XII din 23 iunie 1993 se referă la pensia stabilită pentru limită de vârstă și este aplicabilă doar în situația în care la stabilirea pensiei au fost aplicate art. 2 alin. (2) din aceeași Lege, condiție însă ce nu rezultă la caz.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că dreptul la pensie apare unica dată după concedierea de la serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după restabilirea la serviciu în organele afacerilor interne.

Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale corect a refuzat în satisfacerea cererii Veronicăi Pulbere, cu referire la prevederile art. 61 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1554-XII din 23.06.1993, care prevede condițiile de recalculare a pensiei, or aceasta a beneficiat de pensie pentru vechime în muncă stabilită la 21 iunie 2016, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după o eventuală reangajare în serviciul militar.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată legalitatea deciziei de refuz nr. 28 din 06 octombrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, respectiv cerințele Veronicăi Pulbere cu privire la anularea acesteia și obligarea efectuării recalculării pensiei viagere, cu stabilirea

acesteia în proporție de 58% din suma soldei, sunt neîntemeiate, motiv pentru care recursul urmează a fi admis.

Așadar, generalizând revendicările reclamantei la circumstanțele cauzei, argumentele expuse în cererea de recurs, împrejurările descrise permit instanței de recurs să concluzioneze că atât prima instanță, cât și instanța de apel au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție emise de acestea nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Pulbere urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În corespundere cu prevederile art.96 alin. (1) (1¹) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Totodată ținând cont că acțiunea înaintată de Veronica Pulbere urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, urmează a fi respinsă și pretenția ce se referă la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4000 de lei.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o decizie nouă, prin care să respingă acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Pulbere.

În conformitate cu art. 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. c) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 09 octomrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și, se emite o decizie nouă prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Pulbere împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea recalculării pensiei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh